

Notat om omlægninger på høreområdet i 2013.

Nuværende organisering

I dag er det den enkelte kommune, der efter ansøgning bevilger høreapparater og offentligt tilskud til borgerne efter servicelovens bestemmelser. Også opgaven med at varetage justering, reparation, vejledning og vedligeholdelse af høreapparater er et kommunalt ansvar efter strukturreformen i 2007. Kommunerne afgør selv, hvordan opgaven skal håndteres, og borgerne skal kontakte borger-service for at få nærmere oplysninger om kommunens tilbud.

Borgeren skal i medfør af reglerne først igennem en lægefaglig udredning ved en speciallæge i øre-, næse-, halssygdomme, hvorefter der kan ansøges om bevilling til høreapparat i kommunen. Når borgeren har fået bevilling fra kommunen, kan borgeren opsøge et offentligt eller et privat behandlingstilbud med henblik på videre udredning, tilpasning og udlevering af høreapparat. Der er ingen ventetidsgaranti på området, men der er frit valg mellem de offentlige og de private behandlingstilbud.

Det er regionerne, som driver de offentlige høreklinikker. I Region Midtjylland er der offentlige høreklinikker på regionshospitalerne i Holstebro og Viborg samt Audiologisk Klinik på Aarhus Universitetshospital med satellitfunktioner i Grenaa og Randers. Der er mange private høreklinikker over hele regionen (aktuelt ca. 35), og de fleste praktiserende ørelæger i regionen er engageret i en eller flere af de private høreklinikker. Endvidere har Horsens og Herning kommuner etableret et offentligt tilbud om høreapparatbehandling i tilknytning til de kommunale høreinstitutioner, som er vederlagsfri for borgerne.

Der har i årene efter strukturreformen været en betydelig udgiftsvækst på høreapparatområdet, og flere borgere har fået høreapparat. Samtidig er høreapparater blevet af stadig bedre kvalitet, men ikke dyrere. Der er derfor skabt et pres for at nedsætte tilskuddet til privatudleverede høreapparater; *jfr. Rapport om kulegravning af høreapparatområdet*, som Sundhedsministeriet udsendte i juni 2012.

Dato 11.12.2012

Niels Rasmus Kallin Jensen

Tel. +45 78 41 2038

Niels.jensen@stab.rm.dk

J.nr. 1-30-71-06-V

I dag får de fleste borgere i Region Midtjylland udleveret deres høreapparat hos en privat høreklubnik. Borgerens udgift vil som regel være dækket af det offentlige tilskud. Hospitalerne skal udlevere høreapparatet gratis og der er reelt tale om udlån af høreapparater.

Nyt lovforslag med ændringer på høreområdet

Regeringen har den 14. november 2012 fremsat lovforslag nr. L59 om ændring af lov om social service og sundhedsloven, som vedrører en samling af høreapparatområdet i sundhedsloven og ændret tilskud til høreapparater. Lovforslaget forventes vedtaget ved 3. behandling den 19. december 2012 med ikrafttræden den 1. januar 2013.

Lovforslaget indebærer, at tilskuddet til høreapparater nedsættes fra de nuværende 5.607 kr. pr. høreapparat til 4.000 kr. for høreapparat til det første øre og 2.350 kr. for høreapparat til det andet øre. Det vil sige i alt 6.350 kr. mod de nuværende 11.214 kr. ved behandling på begge ører.

I lovforslaget samles ansvaret for høreapparatområdet i regionerne. Herefter skal borgeren ikke længere søge om bevilling af høreapparat hos kommunen, men kan nøjes med en henvisning fra en speciallæge. Regionerne udbetaler det offentlige tilskud til private leverandører og finansierer de offentlige klinikkers indkøb af høreapparater svarende til situationen før strukturreformen, hvor ansvaret lå hos amterne.

Konsekvenser af lovforslaget

Konsekvensen bliver, at Region Midtjylland får det samlede ansvar for høreområdet og overtager udbetalingen af tilskud til privat høreapparatbehandling efter henvisning fra en speciallæge i øre-, næse-, hals-sygdomme, ligesom regionen skal finansiere de høreapparater, der indkøbes til udlevering på de offentlige høreklubnikker. Indkøb af høreapparater og batterier til høreapparater vil som hidtil blive administreret af Amgros efter aftale med Danske Regioner.

Udbetalingen af det offentlige tilskud til høreapparatbehandling placeres i første omgang i administrationen. Patienterne vil ikke opleve nogen ændring, da afregningen sker direkte med leverandøren. Senere kan man overveje en anden organisering, når man kender lidt mere til udviklingen og omfanget af tilskudsordningen.

Som følge af prisudviklingen på høreapparater forventer regeringen, at borgerne på trods af det nedsatte tilskud stadig vil have mulighed for at få et høreapparat inden for tilskuddets størrelse. Dette forudsætter, at de private leverandører ikke sætter priserne højere end

tilskuddet. Hvis de sætter priserne højere, vil det kunne medføre øget brugerbetaling.

En øget brugerbetaling vil også kunne medføre et øget pres på de offentlige hørelinikker, som fortsat skal tilbyde borgerne gratis høreapparatbehandling.

Det er på nuværende tidspunkt vanskeligt at forudsige, hvordan efterspørgslen og specielt udbuddet hos de private leverandører vil udvikle sig. Udfordringen kan blive, at der skal tilvejebringes øget kapacitet til høreapparatbehandling; f.eks. ved at udbygge kapaciteten på de regionale hørelinikker, ved at etablere en offentlig friklinik, ved at udbyde høreapparatbehandling til private leverandører eller ved at indgå aftaler om høreapparatbehandling med de praktiserende ørelæger.

Derfor er regionerne enige om, at der er god grund til at overvåge udviklingen i de første 3 måneder. Danske Regioner har nedsat en implementeringsgruppe vedr. ny struktur på høreområdet med repræsentanter fra alle 5 regioner, som gensidigt vil holde hinanden opdateret.

Ventetider på offentlig høreapparatbehandling

Der er fortsat lange ventetider på høreapparatbehandling på de offentlige hørelinikker i Region Midtjylland, når det gælder behandling af ukompliceret høretab og udskiftning af høreapparat; jfr. nedenstående udskrift fra venteinfo.dk (opdateret i november 2012):

Udlevering af høreapparat (Audiologi)

Behandlingssted	Første undersøgelse
Hørelinik Holstebro, Øre-Næse-Hals Afdeling, Hospitalsenheden Vest, Region Midtjylland	16 uger
Opdateret 30.11.2012	
Hørelinik, Viborg, Øre-, næse- og halsafdeling, Regionshospitalet Viborg, Skive, Region Midtjylland	45 uger
Opdateret 03.12.2012	
Øre-, Næse- og Halskirurgisk Overafdeling H, Aarhus Universitetshospital, Region Midtjylland	110 uger
Opdateret 15.11.2012	

Noter: Alle ventetider er angivet i hele uger og udtrykker sygehusenes skønsmæssige vurdering af, hvor lang tid den ukomplicerede patient maksimalt kommer til at vente. Patienter og pårørende opfordres til altid at henvende sig til en sundhedsfaglig person - egen læge, patientvejleder eller sygehuspersonale - for at få hjælp til fortolkningen af ventetidsoplysningerne i en konkret situation.

Den lange ventetid på Aarhus Universitetshospital er opbygget igennem flere år, og langt hovedparten af patienterne med ukomplicerede hørelidelser vælger i dag at få høreapparatbehandling hos private høreklinikker med offentligt tilskud. Audiologisk Klinik gennemfører en skarp prioritering til fordel for børn og patienter med komplicerede hørelidelser, som derfor kommer hurtigt til behandling. Udfordringen bliver at fastholde denne arbejdsdeling, når tilskuddet nedsættes fra 1. januar 2013.

Andre offentlige tilbud om HA-behandling

Udover de regionale høreklinikker er der også etableret kommunale høreklinikker i Horsens og Herning. Disse høreklinikker kan ikke fortsætte i kommunalt regi, når høreapparatbehandlingen igen kommer under sundhedsloven.

Derfor har de 2 kommuner anmodet om at få etableret en form for partnerskab med Region Midtjylland, så klinikkerne fortsat kan videreføres i 2013. Det kunne formelt ske ved, at de offentlige høreklinikker i Aarhus og Holstebro havde ansvaret for klinikkerne. Især høreklinikken i Horsens har strategisk betydning for Region Midtjylland, fordi alternativet for patienterne udover de private tilbud vil være den offentlige høreklinik på Vejle Sygehus, som er omfattet af det frie sygehusvalg. Administrationen er i dialog med de 2 kommuner om problemstillingen.

Opsummering.

Man afventer erfaringerne med den nye lovgivning i de første 3 måneder. Herefter kan en forelæggelse af sagen forventes til regionsrådet i marts/april 2013.